

26.04.2023

урок образотворчого мистецтва у 6 класі

Тема: Битва на морі

Вчитель: Андрєєва Ж.В.

Мета уроку

- Поглиблення знань про особливості батального жанру.
- Створення сюжетно-тематичної реалістичної композиції батального жанру засобами живопису.
- Вдосконалення вмінь роботи над динамічною композицією в кольорі.
- Розвиток асоціативного мислення.
- Виховання ціннісного ставлення до мистецтва.

Батальний жанр

(від французького слова «баталле» - «битва»)

Галузь образотворчого мистецтва, присвячена темам війни і військового життя.

Він тісно пов'язаний з історичним жанром, але є старшим за нього - атаки хоробрих воїнів зображували вже первісні художники.

Єгипетське військо в поході

Зображення баталій дійшло до нас у давніх рельєфах, розписах, книжкових мініатюрах, гобеленах тощо.

Дюбій грецького та перського війна. Зображення на давньогрецькому посуді.

**Використання
«грецького вогню»
Середньовічна мініатюра**

На них поширені сюжети зі сценами сухопутних або морських битв, військових походів, а також армійський побут різних епох.

Різноманітні алегоричні та символічні твори, що прославляли образ царя переможця, були поширені в мистецтві Давнього Сходу.

Скіфський
гребінь

Відбиток особистої печатки Дарія I

Перські вояки. Мозаїчний рельєф
із царського палацу в Сузах.
Близько 500 р. до н. е.

Митці Давньої Греції і особливо Давнього Риму залишили численні й дуже детальні «розповіді» про війни (головним чином, звичайно, славетні завоювання) античного часу.

Колонна імператора Трояна в Римі та її фрагмент.
Споруджена Близько 114 р.

Каменя (вирізьблене на камені рельєфне зображення), що прославляє Октавіана Августа. 1 ст. н. е.

Битва Александра Македонського з перським царем Дарієм III біля м. Ісс.
Фрагмент мозаїки з будинку Фавна в Помпеях. Друга половина 2 ст. до н. е.

Рельєф із саркофага Александра із Сідону. Сідон (Ліван). 325–311рр до н.е.
Зображує битву при Іссі. Один із прикладів батального жанру.

В епоху Середньовіччя війна (або турніри - у мирні часи) стала чи не головним заняттям королів та лицарства.

Звичайно, численні мініатюри, рельєфи і гобелени відтворюють найцікавіші, на думку замовників і митців, епізоди середньовічних війн.

Рицарський турнір. 1561 р.

Облога міста
Козельськ у 1238 р.
Мініатюра X V I ст.

Битва Хлодвіга з вестготами.
Мініатюра XIV ст.

Значу історичну і мистецьку цінність становить стародавній гобелен із міста Байо (Франція).

На ньому зображені сцени пов'язані із захопленням Англії Вільгельмом Завойовником в XI ст.

▼ Килим з Байо (фрагменти)

Остаточне формування батального жанру відбулося у XV – XVI ст.

Тріумф смерті. 1565 р.
Пітер Брейгель Старший

Одним із перших зразків батального жанру є триптих Паоло Учелло «Битва під Сан-Романо», присвячений бойовим діям між Флоренцією і Сієною в 1432 р. Цей твір прикрашав залу в палаці Медічі.

В академічній ієрархії жанрів батальний жанр посідав досить почесне місце. У XVII-XVIII ст. до нього звертається чимало славетних митців, зокрема Пітер Пауель Рубенс, Дієго Веласкес та ін.

Дієго Веласкес. Сдача Бреды. 1634–1635

Рембрандт. «Ночной дозор» (1642)

Лише в ХІХ ст. ставлення до батального жанру починає змінюватися. Художники дедалі частіше зображують непарадний, буденний, важкий і страшний бік війни.

Альбрехт Адам
Наполеон в горящей Москве. 1841

Юлиуш Косак Татарський танок

І. К. Айвазовський. Синопський бій

*В. Сімпсон. Британські кораблі в Балаклавській бухті.
Літографія. 1855 р.*

В. К. Стенфілд. Трафальгарська битва. 1836 р.

Дуже трагічні твори залишили художники про Першу і Другу світові війни («Герніка» Пабло Пікассо). Вони одночасно підкреслюють вражаючу мужність і гідність звичайних людей, їхню здатність до подвигу і самопожертви.

В Україні завжди пам'ятали про славетні часи Київської Русі та козацтва. Численні митці, і перш за все Тарас Шевченко, зверталися до історичних сюжетів.

О. Данченко. Ілюстрація до «Кобзаря» Т. Шевченка.

М. Самокиш. Битва Максима Кривоноса з Єремією Вишневецьким.

С. Васильківський. Сторожа запорозьких вольностей

Відомими українськими баталістами були живописець М. Самокиш, графіки М. Дерегус, О. Данченко.

Практичне завдання

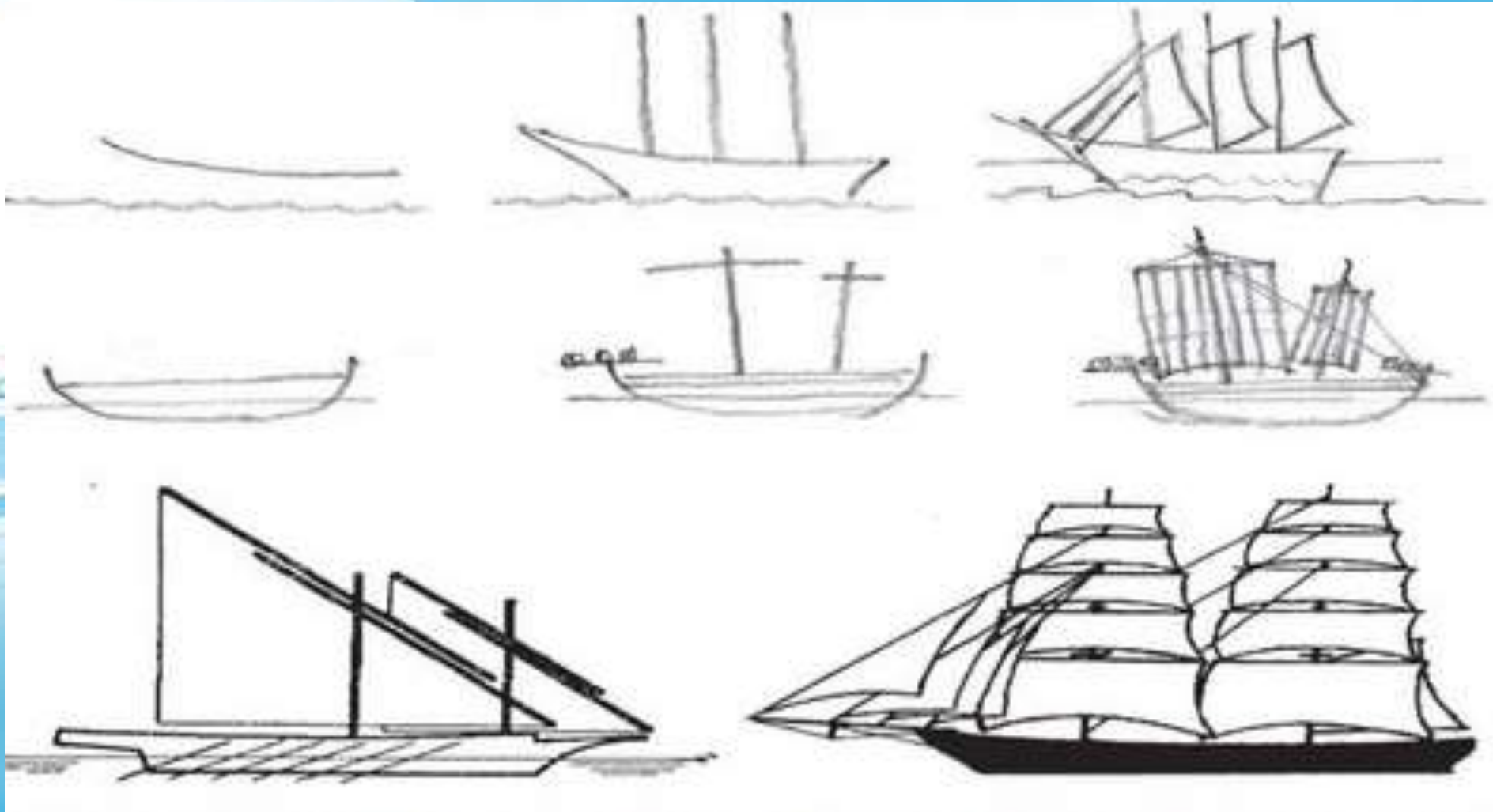
Намалюйте композицію

«Битва на морі» (акварель або гуаш).

Поради:

Продумайте сюжет композиції козацьких човнів (чайок) на морі. Намітьте обриси кораблів, поступово їх деталізуйте. Зобразіть бурхливі хвилі та грізні хмари, які суголосні героїчній події.

Схематичні зображення вітрильників

Зразок малюнка

Зворотний зв'язок:

1. Human.

2. e-mail:

zhannaandreeva95@ukr.net